

ACTIVITATS d'Educació Ambiental

CURS 2017/018

Espai natural protegit de la desembocadura del riu Gaià

i l'Hort de la Sínia, Centre d'educació ambiental

ASSOCIACIÓ

MEDIAMBIENTAL

la sínia

L'Associació Mediambiental la Sínia

L'Associació Mediambiental la Sínia fa molts anys que actua en el territori desenvolupant diferents projectes de caire ambiental però també social o patrimonial.

Aquesta Associació dedicada en gran part a la conservació i difusió dels valors naturals, socials i patrimonials del riu Gaià, sobretot al seu curs baix, també desenvolupa un projecte de voluntariat i educació ambiental.

La proposta educativa també inclou activitats al Centre d'educació ambiental l'Hort de la Sínia.

L'Hort de la Sínia

L'Hort de la Sínia (Centre d'Educació Ambiental) el trobem en una finca situada a les hortes de Tamarit i propera a l'Espai natural protegit de la desembocadura del riu Gaià, on es realitzen activitats d'educació ambiental i de producció agrària ecològica.

L'activitat a l'Hort de la Sínia es pot plantejar de manera genèrica fent una visita on coneixerem tots els espais d'aquest centre. O podem oferir un servei més especialitzat, centrant l'activitat en una temàtica concreta, per exemple; el món de les abelles.

A l'Hort hi treballem:

- Les energies renovables
- El compostatge
- El món de les abelles
- Funcionament d'un hort biològic
- Els cultius d'horta en agricultura ecològica
- Feines del pagès
- L'aigua, reaprofitament i tractament d'aigües residuals
- PAM (plantes aromàtiques i medicinals)
- Els animals de la granja
- Centre de divulgació de la tortuga. La tortuga mediterrània i la tortuga de rierol

Les activitats i tallers de l'Hort de la Sínia estan adreçats a alumnes d'educació infantil i primària i nois i noies de secundària. Tot i que es poden adaptar a altres col·lectius.

A banda de la visita podeu complementar l'activitat amb un taller específic. Cada taller està recomanat a una etapa educativa. Tanmateix, la majoria de tallers es poden adaptar als diferents nivells i interessos.

Els tallers que es poden realitzar segons l'àmbit treballat són:

EL MÓN DE LES ABELLES

•Taller espelma

Aquest taller consisteix en elaborar una espelma amb cera natural d'abella

Nivell: Tots els nivells

•Taller Anem a veure el rusc!

Aquest taller consisteix en que els participants puguin veure el rusc de ben a prop amb els vestits d'apicultors.

Nivell: Tots els nivells

•Taller Fem un tast de mels!

Aquest taller consisteix en tastar mels elaborades amb diferents flors per tal de descobrir matisos com el gust, la textura, el color, etc.

Nivell: Tots els nivells

PAM (Plantes aromàtiques i medicinals)

•Taller colònia

Aquest taller consisteix en elaborar una colònia tot fent combinacions i experimentant amb les fragàncies i les seves propietats (Aromateràpia)

Nivell: Educació Primària, Educació Secundària

·Taller bossetes d'olor

Aquest taller consisteix en l'elaboració d'una bosseta de roba de cotó decorada, amb plantes aromàtiques i medicinals, tot combinant-les i coneixent les seves propietats (Aromateràpia)

Nivell: Tots els nivells

·Taller de tisanes o taller de bruixes!

En aquest taller aprendran a fer una tisana, les principals propietats medicinals de les plantes més populars i faran un tast de totes les que elaborin. Per als més petits, farem la tisana com una poció màgica com feien les bruixes per curar les malalties.

Nivell: Tots els nivells (és adaptable)

·Taller de reconeixement de les PAM

Taller per poder reconèixer les PAM que tenim a l'Hort de la Sínia, les seves principals propietats i usos. Tot això ho farem a través d'un joc, el joc dels sentits.

Nivell: Educació Primària, Educació Secundària

L'AGRICULTURA ECOLÒGICA. L'HORT

·Feines del pagès

Aquí podrem aprendre les feines més habituals del pagès i les eines utilitzades posant-ho a la pràctica i convertint-nos en pagesos i pageses per un dia.

Nivell: Tots els nivells

LES AUS DEL CORRAL

·Donem de menjar als animals

Una bona manera de conèixer de més a prop les aus (gallines de diferents varietats autòctones) serà entrant als seus corrals i donant-los de menjar.

Nivell: Educació Infantil i Cicle inicial i mitjà de Primària

OBSERVEM ELS OCELLS

·Joc dels sons dels ocells

En aquest joc-taller reconeixerem els principals ocells que trobem a la plana de Tamarit, aprendrem a identificar alguns dels seus cants, on viuen i com s'alimenten.

Nivell: Educació Infantil i Educació Primària

·Taller caixes niu i menjadores d'ocells

En aquest taller elaborarem caixes niu amb diferents materials i menjadores d'ocells i aprendrem perquè ens convé atreure aquesta fauna auxiliar.

Nivell: Cicle superior de Primària, Educació Secundària

FAUNA AUXILIAR

·Detectius de natura

Amb tot el material que necessita un detectiu; lupes, pots-lupa, fitxes de camp, quadern, etc. aprofundirem en l'estudi de la fauna auxiliar, com ara les marietes o el pregadéu que ens ajuda a controlar les plagues als cultius.

Nivell: Educació Primària

COMPOSTATGE

·El compostatge, un procés màgic

En aquest taller aprendrem el procés del compostatge i posarem en pràctica aquests coneixements tot elaborant una pila de compost.

Nivell: Cicle mitjà i superior de Primària, Educació Secundària

ENERGIA SOLAR

·Cuiners i cuineres solars

Descobrirem com funciona un forn i la cuina solar. Tot fent de cuiners collirem alguna verdura de l'hort i la cuinarem. Si hi ha Sol, només caldrà esperar!

Nivell: Educació Primària, Educació Secundària

ALIMENTACIÓ SALUDABLE

·Tastet de productes de l'hort

Farem una tria de productes de temporada, els collirem i farem un tastet.

Nivell: Educació infantil, Cicle inicial i mitjà de Primària

·Taller de cuina

Collirem productes de temporada de l'hort i elaborarem algun plat senzill.

Nivell: Cicle mitjà i superior de Primària, Educació Secundària

CENTRE DE DIVULGACIÓ DE LA TORTUGA

·Tortugues d'aigua i de terra

Dins de l'Hort de la Sínia hem adaptat un espai per a la divulgació i reproducció de les diverses espècies autòctones de Catalunya. Aprendre a diferenciar-les, com viuen, i les principals problemàtiques que afecten la seva supervivència. En aquest taller les observarem d'aprop i podrem fer alguna tasca pròpia del centre, com donar-los de menjar, netejar algun dels recintes, etc.

I els alumnes d'Educació infantil i primària podran conèixer la història de “La Tortuga Berta i la cosina Flori” (conte editat per l'Associació).

Nivell: Tots

Espai Natural protegit de la desembocadura del riu Gaià

La desembocadura del riu Gaià es troba dins del terme de l'antic municipi de Tamarit, actualment dins del terme de Tarragona, tocant a la vila d'Altafulla a la subcomarca del Baix Gaià. És una de les poques zones humides que resten al litoral tarragoní i està catalogat com a espai d'interès natural i Reserva de fauna salvatge.

A més d'estudiar aquest Espai Natural protegit, també us oferim la possibilitat de desenvolupar un treball més extens dels valors naturals i culturals del curs baix d'aquest riu, com ara la reintroducció de la tortuga de rierol i l'ús de les antigues sèquies del Gaià, que portaven l'aigua fins a les hortes de Tamarit.

Al riu hi treballem:

- Els rius mediterranis; el cas del Gaià.
- Gestió de l'espai natural: projectes realitzats i propostes de futur.
- Descoberta d'una zona humida litoral.
- El bosc de ribera i els treballs de restauració.
- Fauna que trobem a la desembocadura.
- Els ocells insectívors i la col·locació de caixes-niu.
- La platja de Tamarit i la recuperació del cordó dunar.
- La reintroducció de la tortuga de rierol. Situació i amenaces.
- L'aprofitament de l'aigua del Gaià a través de les sèquies.

Les activitats i tallers de la desembocadura del riu Gaià estan adreçats a alumnes de primària (cicle mitjà i superior) i secundària, tot i que poden adaptar-se a altres col·lectius.

Podríem diferenciar diferents tipus d'activitat o visita:

-De mig dia o matí:

-Visita a l'Espai Natural protegit de la desembocadura del riu Gaià; valors naturals i socials d'aquest espai, problemàtiques, treballs de recuperació, estat actual de l'espai, fauna i flora autòctona, etc.*

Aquesta visita també es pot complementar amb qualsevol d'aquests dos tallers, la qual cosa farà més dinàmica l'activitat:

-La tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*)

L'any 2006 es va iniciar un projecte de recuperació d'aquesta espècie autòctona. Estudiarem la seva situació actual i les amenaces que pateix. Coneixerem el projecte amb més profunditat i participarem activament en la protecció d'aquesta espècie.

Nivell: Cicle mitjà i superior de Primària, Educació Secundària

-Els mamífers del Gaià. Taller de petjades

Coneixerem els mamífers que habiten el Gaià, com son, com viuen, què mengen, els seus rastres, etc.

A partir d'aquests rastres, farem unes petjades amb fang.

Nivell: Tots els nivells.

-Taller de ratpenats o ratapatxecs.

Coneixerem el món dels ratapatxecs que trobem a l'entorn del Gaià i la Plana de Tamarit i la importància d'aquests mamífers en el seu ecosistema.

El taller consisteix en fer un mòbil d'un ratapatxec ben divertit!

Nivell: Educació primària.

-Joc dels sons dels ocells

D'aquest taller trobareu informació a l'apartat de l'Hort, ja que es pot realitzar als dos espais.

-Manualitats amb fibres naturals

Al voltant del riu disposem de diferents espècies vegetals, fibroses i moltes d'elles flexibles (la boga, el jonc, la canya, el canyí, el vímet o la sarga, l'avellaner, etc) que tenen múltiples usos i que sempre s'han utilitzat en el món de la cistelleria, altres tipus d'artesanies, la pagesia, en bioconstrucció, etc.

Segons l'època de l'any i les característiques del grup podrem fer unes o altres manualitats, com teixir algunes fibres, fer alguna manualitat, etc.

En cas de disposar de tot el dia per aquesta activitat i depenent de l'edat dels participants es pot elaborar una peça. Consulteu preus i possibilitats d'aquesta activitat concreta.

-Visita al patrimoni cultural i social d'aprofitament de les aigües del

Gaià a través de les sèquies.*

**Aquestes dues visites es poden complementar amb un quadern de camp específic de cada tema per tal d'aprofundir en diferents aspectes o utilitzar-ho per treballar diferents blocs o àmbits d'un possible Crèdit de Síntesi (en l'actualitat tenim diversos centres d'educació secundària que dirigeixen algun dels seus Crèdits de Síntesi en aquesta línia de treball i en aquest espai)*

-Dia sencer:

-En el cas de voler realitzar una activitat durant tot el dia, hi ha l'opció de treballar les dues visites abans esmentades, una al matí i una a la tarda o

combinar qualsevol de les dues amb la visita a l'Hort de la Sínia (a l'apartat de l'Hort de la Sínia podreu veure les diferents temàtiques que s'hi treballen).

DADES I PREUS

Per més informació sobre l'associació, els espais, les activitats, com arribar, etc podeu trucar al 629684469, escriure un missatge a activitats@riugaia.cat o visitar la pàgina web www.riugaia.cat

Durada de les activitats:

Mig dia: de 9:30 a 13:30 h.

Dia sencer: de 9:30 a 16:00 h.

Aquests horaris són orientatius, les visites i activitats s'adaptaran a l'horari del grup acordant-ho prèviament.

Preus de les visites:

Mig dia: 9 € per alumne/a

Dia sencer: 11 € per alumne/a

Nota.- Els tallers de; colònies, espelmes, tast de mels, bossetes d'olor, caixes nius/menjadores, petjades de mamífers i el mòbil de ratapatxec tenen un cost addicional d'1 € per nen/a pel cost del material. La resta són gratuïts i entrarien dins el cost de la visita (només cal concertar-los).